

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 11CoP/58/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3116200704
Dátum vydania rozhodnutia: 06. 10. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Fedor Benka
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2016:3116200704.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Fedora Benku a sudkýň JUDr. Silvie Hýbelovej a Mgr. Kataríny Arnouldovej v právnej veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: X. K., nar. XX.XX.XXXX, zastúpená kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Trenčín, dieťa rodičov: matka M. A., nar. XX.XX.XXXX, bytom F. Y., t.č. M. Q. U. R.P. - H., Q.. L. T. U. XXX/X, D. X., a otec G. K., nar. XX.XX.XXXX, bytom F. Y. XXX, v konaní o návrhu starej matky Z. A. na úpravu práv a povinností k maloletej, o návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia o zverení maloletej do náhradnej osobnej starostlivosti alebo do pestúnskej starostlivosti a o návrhu kolízneho opatrovníka na zverenie maloletej do ústavnej starostlivosti, rozhodujúc o odvolaní otca proti uzneseniu Okresného súdu Trnava zo dňa 30. júna 2016, č.k. 22P/27/2016-41, takto

rozhodol:

Odvolací súd uznesenie súdu prvej inštancie v napadnutej časti, ktorou súd uložil matke povinnosť dočasne odovzdať maloletú do starostlivosti nahrádzajúcej jej starostlivosť, a to do Detského domova R., Ul. Š. M. XXX/XX, R., **p o t v r d z u j e**.

o d ô v o d n e n i e :

1. Uznesením napadnutým odvolaním súd prvej inštancie zrušil uznesenie Okresného súdu Považská Bystrica sp.zn. 11P/29/2016 zo dňa 18.03.2016 o ustanovení Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Považská Bystrica za opatrovníka pre maloletú, súčasne ustanovil Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Trenčín, M. R. Štefánika 20, Trenčín, za opatrovníka pre maloletú, t.č. bytom s matkou v M. Q. U. R.P. - H., L. T. U. XXX/X, D. X., ďalej uložil matke maloletej povinnosť dočasne odovzdať maloletú do starostlivosti nahrádzajúcej jej starostlivosť, a to do Detského domova R., Ul. Š.M. XXX/XX, R., a napokon súd návrh matky na nariadenie predbežného opatrenia na zverenie maloletej do náhradnej osobnej starostlivosti alebo do pestúnskej starostlivosti zamietol.

2. Svoje rozhodnutie súd právne odôvodnil použitím ustanovení § 54 ods. 2, ods. 4 a ods. 5 Zákona o rodine, § 74 ods. 1, § 75 ods. 1, 5, 6 a 8, § 76 ods. 1 psím. b) a ods. 4, § 102 ods. 1 veta prvá Občianskeho súdneho poriadku (O.s.p.), vecne svoje rozhodnutie zdôvodnil tým, že vo veci starostlivosti súdu o maloletú podali návrh na nariadenie predbežného opatrenia matka maloletej aj Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Trenčín, obaja z dôvodu, že matka nedokáže viac starostlivosť o maloletú zabezpečiť. Matka v návrhu uviedla, že jej končí dňa 30.06.2016 ubytovanie v M. Q. U. R.P. - H. v D. X., nemá kam s maloletou ísť a sama nedokáže starostlivosť o ňu zabezpečiť, preto navrhla predbežným opatrením zveriť maloletú do náhradnej osobnej starostlivosti alebo do pestúnskej starostlivosti. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Trenčín vo svojom návrhu poukázal na skutočnosť, že matka nedokáže maloletej zabezpečiť riadnu výchovu a starostlivosť a keďže dlhodobým šetrením bolo zistené, že nikto iný (ani otec dieťaťa ani starí rodičia) nie sú schopní starostlivosť o dieťa zabezpečiť, navrhol maloletú umiestniť predbežným opatrením do Detského domova R., ktoré je v súčasnosti pre dieťa najvhodnejším zariadením.

3. Súd prvej inštancie dospel k záveru, že je potrebné dočasne upraviť práva a povinnosti k maloletej predbežným opatrením, keď z vyjadrení matky aj kolízneho opatrovníka je zrejmé, že matka v súčasnosti riadnu starostlivosť o maloletú nedokáže zabezpečiť, keď od 01.07.2016 nemá kde bývať a podľa kolízneho opatrovníka zatiaľ nebola zistená iná vhodná osoba, ktorá by sa starostlivosti mohla ujať.

4. Súd mal v konaní zistené, že matka maloletej má okrem maloletej X. dve staršie dcéry a to X. A., nar. XX.XX.XXXX, ktorá bola súdom zverená do náhradnej osobnej starostlivosti sestry otca maloletej a maloletú T. A., nar. XX.XX.XXXX, ktorá bola takisto súdnym rozhodnutím zverená do pestúnskej starostlivosti. Matka maloletej vzhľadom na nevhodné podmienky u svojich rodičov, nemala kam ísť, preto sa s maloletou zdržiavala najskôr v Krízovom centre A.. Rozsudkom Okresného súdu Považská Bystrica č.k. 3P/29/2015-32 zo dňa 16.06.2015 súd zveril maloletú do jej osobnej starostlivosti a nad výchovou maloletej nariadil dohľad. Po skončení pobytu v Krízovom centre A. dňa 21.08.2015 bola matka s maloletou X. prijatá do M. Q. U. H. v D. X., kde z dôvodu nariadeného dohľadu bola navštevovaná Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Trenčín. Otec maloletej býva v F. Y., je dlhodobo nezamestnaný, matku a maloletú nedokázal zabezpečiť. Rodičia matky síce opakovane prejavujú záujem o zverenie maloletých vnučiek do ich náhradnej osobnej starostlivosti, avšak ich domáce prostredie nie je usporiadané na výchovu a život maloletého dieťaťa, navyše rodinné pomery starých rodičov A. sú labilné a nie sú ojedinelé policajné zásahy z dôvodu agresivity starého otca. Súdom určený dohľad nad maloletou X. plnil účel približne do mája 2016, kedy sa v zariadení začali evidovať negatívne prejavy správania matky a jej nedostatočná starostlivosť o dieťa. Matka vyhľadávala konflikty v zariadení s inými klientkami, nedokázala prijať žiadnu kritiku vo veci zabezpečovania starostlivosti o maloletú, dieťa nedostatočne podnecovala k fyzickej a psychickej aktivite a podľa správy zariadenia z mája 2016, mala matka fyzicky a verbálne napadnúť inú klientku a trojročného chlapca inej klientky. Zariadenie zhodnotilo u matky nedostatočnú starostlivosť a matka sama nakoniec priznala, že nie je schopná samostatne fungovať ako matka, preto aj podala predmetný návrh na nariadenie predbežného opatrenia. Dňa 20.06.2016 bolo príslušnému úradu práce doručené oznámenie zariadenia núdzového bývania o tom, že z dôvodu porušenia poriadku bude matka musieť opustiť zariadenie dňa 01.07.2016. V súčasnosti nikto iný z príbuzných nie je schopný zabezpečiť maloletej X. riadnu starostlivosť a podľa názoru kolízneho opatrovníka je v najlepšom záujme dieťaťa jeho umiestnenie do navrhnutého Detského domova R..

5. Súd prvej inštancie mal na základe uvedeného za dostatočne osvedčené splnenie základných zákonných podmienok na vydanie predbežného opatrenia, preto uložil matke povinnosť dočasne maloletú odovzdať do starostlivosti nahrádzajúcej jej starostlivosť, a to do Detského domova R. v zmysle odporúčania kolízneho opatrovníka. V štádiu rozhodovania o predbežnom opatrení, ktorým je potrebné urýchlene riešiť situáciu maloletej, ktorej výchova a výživa sú vážne ohrozené, je nateraz vhodnejšie podľa názoru súdu dočasné umiestnenie maloletej do ústavnej starostlivosti, teda do Detského domova R., pretože súdu nie je z obsahu spisového materiálu známa iná vhodná osoba, aby bolo možné vyhovieť matkinmu návrhu a zveriť dieťa do ňou navrhovanej náhradnej osobnej starostlivosti či pestúnskej starostlivosti. Preto súd vyhovel návrhu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Trenčín a naopak, návrh matky na nariadenie predbežného opatrenia zamietol ako predčasný.

6. Proti uzneseniu súdu prvej inštancie iba v časti vyhovenia návrhu kolízneho opatrovníka na nariadenie predbežného opatrenia podal včas odvolanie otec maloletej, ktorý nesúhlasil s umiestnením maloletej do ústavnej starostlivosti a žiadal ju zveriť do jeho osobnej starostlivosti. Uviedol, že dcéru v zariadení navštevoval trikrát do mesiaca, kupoval jej všetko potrebné, má k nej kladný vzťah a vie sa o ňu dobre postarať. Matka nie je schopná o maloletú sa starať, v centre ju neustále bila a zanedbávala.

7. Matka k odvolaniu otca uviedla, že so zverením maloletej do osobnej starostlivosti otca nesúhlasí. Je pravda, že chodil dcéru navštevovať, ale maloletá sa ho bála a plakala pri ňom, navyše je dlhodobo nezamestnaný, býva so svojou 80-ročnou matkou a slobodným bratom v dvojizbovom byte, kde nie sú podmienky pre malé dieťa. Otec nemá predstavu, čo znamená starostlivosť o maloleté dieťa. Jeho tvrdenia, že matka maloletú bila a zanedbávala sú nepravdivé.

8. K odvolaniu otca podala písomné vyjadrenia aj stará matka maloletej, ktorá je tiež účastníkom tohto konania v zmysle § 7 CMP. Táto svoje podanie síce označila ako odvolanie, avšak súd ho posúdil podľa obsahu (§ 124 ods. 1 CSP) ako vyjadrenie k odvolaniu otca. Stará matka v ňom uviedla, že nesúhlasí so zverením maloletej do osobnej starostlivosti otca, ktorého považuje za neschopného nielen

v starostlivosti o maloleté dieťa ale aj o seba samého. Žiadala zveriť maloletú do jej náhradnej osobnej starostlivosti.

9. K odvolaniu sa vyjadril aj kolízny opatrovník, ktorý považoval za nevhodné zverenie maloletej do osobnej starostlivosti otca, ako aj jej prípadné zverenie do náhradnej osobnej starostlivosti starých rodičov A..

10. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 CSP) po zistení, že odvolanie podala včas oprávnená osoba - otec dieťaťa (§ 359 a § 362 ods. 1 CSP a § 7 ods. 1 CMP) proti rozhodnutiu, proti ktorému je tento opravný prostriedok prípustný (§ 355 ods. 2 a § 357 písm. d) CSP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania preskúmal napadnuté uznesenie, ako aj konanie mu predchádzajúce bez ohľadu na rozsah a dôvody odvolania (§ 65 a § 66 CMP) a dospel k záveru, že odvolaniu nemožno priznať úspech.

11. Predmetom konania vedeného na súde prvej inštancie pod sp.zn. 22P/27/2016 je návrh starej matky Z. A. na úpravu práv a povinností k maloletej (zrejme jej zverením do náhradnej osobnej starostlivosti starej matke), v rámci ktorého podala matka maloletej dňa 23.06.2016 návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým žiadala zveriť maloletú do náhradnej osobnej starostlivosti či pestúnskej starostlivosti (bez označenia osoby, ktorej má byť maloletá zverená) a súčasne podal návrh Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Trenčín, ktorý žiadal predbežným opatrením umiestniť maloletú do Detského domova v R..

12. Predmetom odvolacieho konania je preskúmanie správnosti postupu a rozhodnutia súdu prvej inštancie, ktorým vyhovel návrhu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Trenčín a uložil matke maloletej povinnosť dočasne odovzdať maloletú do starostlivosti nahrádzajúcej jej starostlivosť a to do Detského domova R., Ul. Š.M. XXX/XX, R..

13. S účinnosťou od 01.07.2016 nadobudol účinnosť zákon č. 160/2015 Z.z. (Civilný sporový poriadok, ďalej len „CSP“), ktorým bol zrušený Občiansky súdny poriadok, pričom podľa § 471 ods. 1 CSP predbežné opatrenia nariadené pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona sa spravujú ustanoveniami tohto zákona o neodkladných opatreniach. Podľa § 2 ods. 1 Zákona č. 161/2015 Z.z. (Civilný mimosporový poriadok, ďalej len „CMP“), na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

14. Podľa § 28 ods. 1, 2, 3 Zákona o rodine, súčasťou rodičovských práv a povinností sú najmä a) sústavná a dôsledná starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývoj maloletého dieťaťa, b) zastupovanie maloletého dieťaťa, c) správa majetku maloletého dieťaťa. Rodičovské práva a povinnosti majú obaja rodičia. Pri ich výkone sú povinní chrániť záujmy maloletého dieťaťa. Rodičovské práva a povinnosti vykonáva jeden z rodičov, ak druhý z rodičov nežije, je neznámy alebo ak nemá spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu. Platí to aj v prípade, ak jeden z rodičov bol pozbavený rodičovských práv a povinností, ak mu bol výkon jeho rodičovských práv a povinností obmedzený alebo pozastavený.

15. Podľa § 44 ods. 1 Zákona o rodine, náhradnou starostlivosťou je viacero osobitne usporiadaných, na seba nadväzujúcich a vzájomne sa podmieňujúcich dočasných opatrení, ktoré nahrádzajú osobnú starostlivosť rodičov o maloleté dieťa v prípadoch, ak ju rodičia nezabezpečujú alebo nemôžu zabezpečiť.

16. Podľa § 44 ods. 3 Zákona o rodine náhradnou starostlivosťou je
a) zverenie maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti inej fyzickej osoby než rodiča (ďalej len „náhradná osobná starostlivosť“),
b) pestúnska starostlivosť a
c) ústavná starostlivosť.

17. Podľa § 44 ods. 4 Zákona o rodine súd pri rozhodovaní o tom, ktorý zo spôsobov náhradnej starostlivosti zvolí, vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa.

18. Podľa § 45 ods. 1 Zákona o rodine ak to vyžaduje záujem maloletého dieťaťa, súd môže zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti. Osobou, ktorej možno maloleté dieťa takto zveriť, sa

môže stať len fyzická osoba s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, ktorá má spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, osobné predpoklady, najmä zdravotné, osobnostné a morálne, a spôsobom svojho života a života osôb, ktoré s ňou žijú v domácnosti, zaručuje, že bude náhradnú osobnú starostlivosť vykonávať v záujme maloletého dieťaťa.

19. Podľa § 45 ods. 2 Zákona o rodine pri zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti uprednostní súd predovšetkým príbuzného maloletého dieťaťa, ak spĺňa ustanovené predpoklady.

20. Podľa § 48 ods. 1 Zákona o rodine, ak rodičia nezabezpečujú alebo nemôžu zabezpečiť osobnú starostlivosť o maloleté dieťa a ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa, súd môže rozhodnúť o jeho zverení do pestúnskej starostlivosti fyzickej osoby, ktorá má záujem stať sa pestúnom a spĺňa ustanovené predpoklady (ďalej len „pestún“).

21. Podľa § 54 ods. 1 Zákona o rodine, náhradná osobná starostlivosť alebo pestúnska starostlivosť má prednosť pred ústavnou starostlivosťou. Pred nariadením ústavnej starostlivosti je súd povinný vždy skúmať, či maloleté dieťa nemožno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo do pestúnskej starostlivosti.

22. Odvolací súd po preskúmaní napadnutého uznesenia, ako aj celého obsahu spisového materiálu dospel k záveru, že súd prvej inštancie vykonal dokazovanie v dostatočnom rozsahu potrebnom na rozhodnutie o predmetných návrhoch účastníkov konania na nariadenie neodkladného opatrenia, na základe vykonaných dôkazov dospel k správnym skutkovým zisteniam a vec i správne právne posúdil. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého uznesenia a poukazuje na správnosť tam uvedených dôvodov napadnutého rozhodnutia (§ 387 ods. 2 CSP). Odvolací súd nenachádza dôvod, pre ktorý by sa mal od záverov súdu prvej inštancie odchýliť, preto nemôže dať za pravdu odvolateľovi, ktorý navyše v odvolaní neuviedol žiadne nové relevantné skutočnosti, ktoré by boli spôsobilé privodiť zmenu odvolaním napadnutého uznesenia.

23. Z dokazovania vyplýva, že maloletá bola rozsudkom Okresného súdu Považská Bystrica č.k. 3P/29/2015-32 zo dňa 16.06.2015 zverená do osobnej starostlivosti matky, ktorá v súčasnosti nie je schopná o dieťa sa náležite postarať, o čom svedčí aj samotný návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým žiada maloletú umiestniť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo pestúnskej starostlivosti. Bolo preto dôvodným zabezpečiť neodkladne odovzdanie dieťaťa do starostlivosti inej osoby, než matky. Podmienkou, ktorú takáto osoba musí spĺňať však je nielen jej súhlas (t.j. záujem prevziať starostlivosť o maloletú), ale aj spôsobilosť takejto osoby o maloletú sa náležite postarať tak, aby potreby dieťaťa súvisiace s jeho zdravým vývojom boli čo najlepšie uspokojené.

24. Ako prvé si súd musel vyriešiť otázku, či túto starostlivosť o dieťa nemožno (aspoň predbežne do rozhodnutia vo veci samej) zveriť otcovi ako druhému z rodičov, keďže obom rodičom prislúchajú rodičovské práva a povinnosti zo zákona a preto v prípade, keď ich jeden z rodičov nemôže vykonávať, je potrebné predovšetkým skúmať, či tak môže robiť druhý rodič. V danom prípade však súd prvej inštancie správne dospel k záveru, že otec dieťaťa podľa výsledkov doposiaľ vykonaného skráteného dokazovania, nespĺňa predpoklady na to, aby mu dieťa bolo odovzdané do osobnej starostlivosti. Toto dosvedčujú nielen vyjadrenia matky maloletej a vyjadrenia starej matky maloletej, ale najmä zistenia kolízneho opatrovníka, ktorý rodinné pomery maloletej X. už dlhšiu dobu monitoruje a v zmysle právoplatného rozsudku Okresného súdu Považská Bystrica vykonáva aj nad maloletou dohľad, preto situáciu v rodine dobre pozná. Kolízny opatrovník v súčasnosti považuje zverenie maloletej do osobnej starostlivosti otca za nevhodné, aj keď je pravdou, že detský domov za súčinnosti kolízneho opatrovníka s otcom spolupracuje na tom, aby dieťa mohlo byť sanované do domáceho prostredia k otcovi. So záverom súdu prvej inštancie sa preto stotožňuje aj odvolací súd, ktorý rovnako považuje výchovné prostredie u otca v súčasnosti za nevyhovujúce, a to tým viac, že otec doposiaľ okrem návštev v núdzovom zariadení nemal so starostlivosťou o maloleté dieťa prakticky žiadnu skúsenosť a potreby maloletej X. dostatočne nepozná, čo s prihliadnutím k nízkemu veku dieťaťa je vážnou prekážkou odovzdania dieťaťa do jeho starostlivosti tak, ako to otec v odvolaní žiadal. Otec dieťa v zariadení síce pravidelne navštevuje a zaujíma sa oň, ako však vyplýva z poslednej správy kolízneho opatrovníka zo dňa 20.09.2016, mal už doteraz možnosť počas života dieťaťa usporiadať si vlastný život tak, že si nájde trvalý pracovný pomer, z ktorého by mal stály príjem, mal možnosť zabezpečiť dieťaťu izbu a potrebné veci pre starostlivosť o dieťa, mal možnosť s dieťaťom nadviazať vzťah a učiť sa starať oň, avšak napriek jeho prejavenej záujmu ešte v súčasnosti nie je na túto starostlivosť pripravený.

25. Keďže potom osobná starostlivosť otca ako druhého rodiča o maloletú v súčasnosti nie je vhodná, súd posudzoval možnosť náhradnej osobnej starostlivosti, ktorá má v zásade prednosť pred ústavnou starostlivosťou, avšak ani v tomto smere nebola zistená na to vhodná osoba. Stará matka Z. A. síce prejavila záujem prevziať maloletú do (zrejme náhradnej osobnej) starostlivosti, ale z dokazovania vyplýva, že domácnosť starej matky predstavuje nevhodné bytové podmienky pre dieťa jednak z dôvodu nízkeho hygienického štandardu a jednak z dôvodu agresívneho správania starého otca, ktorým sú poznamenané vzťahy v domácnosti starých rodičov, v ktorej nie sú ojedinelé zásahy polície. Odvolací súd tak zhodne so súdom prvej inštancie dospel k záveru, že domácnosť starých rodičov tiež neposkytuje žiadne záruky zabezpečenia optimálnej starostlivosti o dieťa a jeho zdravého vývinu.

26. Vychádzajúc z vyššie uvedeného, súd posúdil odvolanie otca ako nedôvodné, keďže tento ani v odvolaní nedokázal presvedčiť súd o vhodnosti výchovného prostredia u otca pre maloletú X.. Nakoľko potom žiadna iná vhodná osoba, ktorá by mohla poskytovať maloletej náležitú osobnú starostlivosť nie je v tomto štádiu konania známa, odvolací súd sa stotožnil so záverom súdu prvej inštancie, že jediným vhodným riešením za tejto situácie je odovzdanie maloletej do ústavnej starostlivosti navrhnutého detského domova, kde bude maloletej X. zabezpečená všestranná odborná starostlivosť minimálne dovtedy, pokiaľ súd v konaní vo veci samej po vykonaní úplného dokazovania nezistí eventuálne lepšie možnosti umiestnenia maloletej, ktoré však v súčasnosti súdu nie sú známe. Preto odvolací súd uznesenie v napadnutom rozsahu ako vecne správne v súlade s ustanovením § 387 ods. 1, 2 CSP potvrdil.

27. Senát krajského súdu uvedené uznesenie prijal pomerom hlasov 3:0, teda jednohlasne.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, môže oprávnený podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zák.č. 233/1995 Z.z., alebo ak ide o rozhodnutie o starostlivosti o maloletého, styk s maloletým alebo inú ako peňažnú povinnosť vo vzťahu k maloletému, môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia podľa štvrtej časti CMP.